
Analyse: Udrykninger til alarmtryk

Beredskabet kører ofte forgæves til alarmer fra aktiverede alarmtryk

I juli 2017 udgav Beredskabsstyrelsen en analyse over alarmer fra automatiske brandalarmanlæg (ABA-anlæg). Analysen indikerede, at alarmtryk (brandtryk) kun sjældent bliver aktiveret på grund af brand eller overhængende fare for brand.

Blinde og falske alarmer medfører en række ulemper for samfundet, herunder at forgæves udrykninger kan risikere at optage redningsberedskabet (brandvæsenet) ved andre samtidige alarmer. Blinde og falske alarmer kan medføre produktionsstop i tilfælde af evakuering fra virksomheder samt risiko for ulykker i forbindelse med udrykningskørsel og evakueringer generelt. Forgæves evakueringer i forbindelse med blinde og falske alarmer kan endvidere have en demotiverende effekt i forhold til at følge evakueringsplaner fremadrettet.

Med afsæt i analysen af alarmer fra ABA-anlæg og med henblik på at kunne identificere problemstillinger, der medvirker til forgæves udrykninger, har Beredskabsstyrelsen derfor gennemført en analyse af udrykninger til aktiverede alarmtryk.

Et alarmtryk er oftest en fast monteret fysisk enhed, der via et ABA-anlæg kan udløse en alarm direkte til redningsberedskabet. Et alarmtryk giver således mulighed for manuelt at aktivere et ABA-anlæg uden om eksempelvis røg- eller termidetektorer, som typisk også er koblet til ABA-anlægget. Mange vil kende alarmtryk som vægmonterede små røde bokse på væggen ved udgangsdøre.

Som alternativ til alarmtryk findes interne varslingsanlæg, der kun starter varsling i bygningen, men som ikke automatisk alarmerer redningsberedskabet. Da interne varslingsanlæg ligner alarmtryk af udseende, er der basis for forveksling mellem alarmtryk med alarmering direkte til redningsberedskabet og interne varslingsystemer uden alarmering til redningsberedskabet.

Analysen er baseret på de kommunale redningsberedskabers indberetning i ODIN af udrykningsaktivitet for 2016.

BAGGRUND

Med Bygningsreglementet fra 1977 kom der krav til bestemte bygningstyper om opsætning af automatiske brandalarmanlæg til direkte alarmering af redningsberedskabet.

ABA-anlæg kan aktiveres ved hjælp af blandt andet alarmtryk, røg- og termidetektorer.

Udover at sende en alarm til redningsberedskabet aktiverer ABA-anlæg typisk også intern tone- eller talevarsling med henblik på evakuering af personer i bygningen.

Alarmtryk kan både være opsat som resultat af krav i Bygningsreglementet eller tekniske forskrifter efter beredskabslovgivningen (lovpligtige ABA-anlæg) eller i forbindelse med frivillige ABA-anlæg, hvor eksempelvis en virksomhed har indgået en aftale med det kommunale beredskab om direkte alarmoverførsel.

Udtrykning til aktiverede alarmtryk i 2016

Af i alt 41.251 udtrykninger fra de kommunale redningsberedskaber i 2016 var 1.593 (3,9 %) udtrykninger resultatet af en direkte overført alarm på grund af et aktiveret alarmtryk. Analysen viser, at 26 (1,6 %) var reelle alarmer, 306 (19,2 %) var falske alarmer og 1.261 (79,2 %) var blinde alarmer.

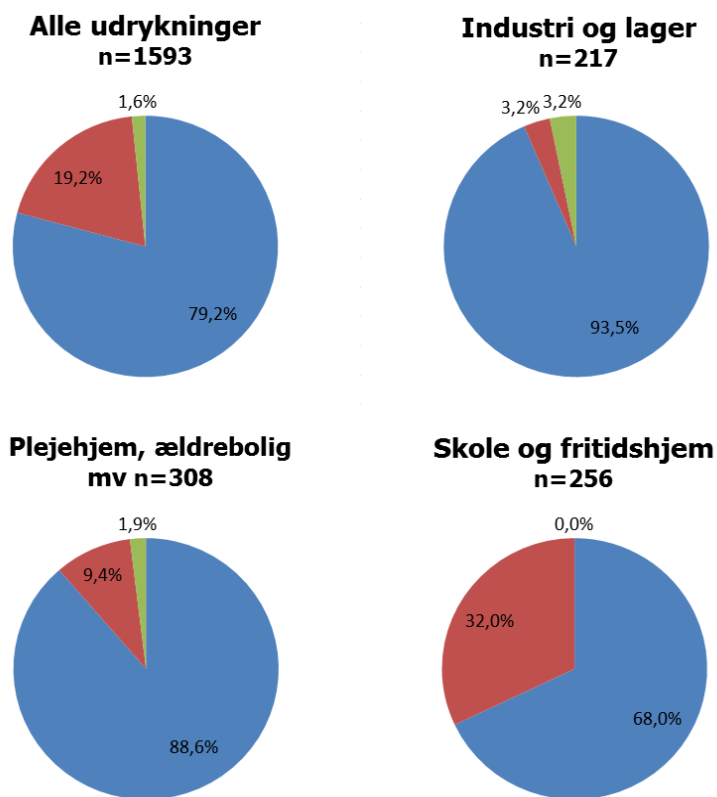
Sikkerhedsbranchen estimerer, at der i 2016 var opsat knap 220.000 alarmtryk i Danmark med direkte alarmoverførsel til redningsberedskabet.

Hvor aktiveres alarmtryk?

Aktivering af alarmtryk sker hovedsagligt på plejehjem, ældreboliger og beskyttede boliger (19,3 %), på skoler og fritidshjem (16,1 %) og i industri- og lagerbygninger (13,6 %). Halvdelen af de reelle alarmer var fra industri (n=7) eller plejehjem/ældreboliger (n=6), hvorimod skoler/fritidshjem ingen reelle alarmer havde fra alarmtryk i 2016. Anvendelses-kategorier for samtlige alarmer fra alarmtryk fremgår af tabel 1.

Af de falske alarmer blev 26,8 % (n=82) registreret fra skoler/fritidshjem, hvilket dog skal tages med forbehold for, at det kan være vanskeligt at skelne mellem blinde og falske alarmer (jf. bilag 1). Asylcentre havde ligeledes en høj andel af falske alarmer. Fordelingen af alarmtyper på bygningstyper, der oftest afsender alarmer, er vist i figur 1.

Figur 1 Alarmtyper på bygningstyper med flest alarmer, 2016

Kilde: ODIN. ■ Reel alarm ■ Blind alarm ■ Falsk alarm

ODIN

ODIN er forkortelsen for Beredskabsstyrelsens Online Dataregistrerings- og INdberetningssystem.

Beredskabsstyrelsen indsamler oplysninger om de kommunale og statslige redningsberedskabers udtrykninger, bl.a. til brug for udarbejdelse af statistik og opbygning af ny viden.

ALARMTYPER

Reel alarm: En tilkaldelse af redningsberedskabet til en opgave, som ligger inden for beredskabslovens rammer, men som ikke er en blind alarm eller en falsk alarm.

Blind alarm: En alarm der afgives utilsigtet eller i god tro, uden at der er brand eller overhængende fare for brand, eller hvor der ikke er sket nogen anden skade, som kræver eller kunne have krævet redningsberedskabets indsats.

Falsk alarm: En alarm der afgives i ond tro, dvs. en bevidst handling, uden at der er brand eller overhængende fare for brand, eller hvor der ikke er sket nogen anden skade, som kræver redningsberedskabets indsats.

Tabel 1 Alarmtype fordelt på anvendelseskategori, 2016

Anvendelseskategori	Blind alarm		Falsk alarm		Reel alarm		Total
	n= (%)		n= (%)		n= (%)		n=
1. Bygningsafsnit til dagophold							
Kontorer	97	(7,7)	18	(5,9)	1	(3,8)	116
Industri og lager	203	(16,1)	7	(2,3)	7	(26,9)	217
Garager, teknikhuse mv.	9	(0,7)	2	(0,7)	1	(3,8)	12
2. Bygningsafsnit til dagophold med få personer							
Skoler, fritidshjem	174	(13,8)	82	(26,8)	-	-	256
Dagcentre mv.	11	(0,9)	5	(1,6)	-	-	16
3. Bygningsafsnit til dagophold for mange personer							
Butikker	43	(3,4)	5	(1,6)	-	-	48
Restauranter	13	(1,0)	3	(1,0)	-	-	16
Andre forsamlingslokaler	81	(6,4)	27	(8,8)	2	(7,7)	110
4. Bygningsafsnit til natophold							
Etageboliger	13	(1,0)	14	(4,6)	1	(3,8)	28
Øvrig privat beboelse	13	(1,0)	9	(2,9)	-	-	22
5. Bygningsafsnit til dag- og natophold							
Hoteller	34	(2,7)	7	(2,3)	-	-	41
Vandrerhjem, kollegier, efterskoler	23	(1,8)	8	(2,6)	1	(3,8)	32
6. Bygningsafsnit til dag- og natophold (pleje)							
Hospitaler, sygehuse, fødeklivninger mv.	41	(3,3)	10	(3,3)	-	-	51
Plejehjem, ældreboliger, beskyttede boliger	273	(21,6)	29	(9,5)	6	(23,1)	308
Vuggestuer, børnehaver	42	(3,3)	2	(0,7)	-	-	44
Institutioner for psykisk og fysisk handicappede samt misbrugere	87	(6,9)	23	(7,5)	4	(15,4)	114
Asylcentre	54	(4,3)	40	(13,1)	1	(3,8)	95
Øvrige institutioner, kaserne, fængsler mv.	25	(2,0)	15	(4,9)	-	-	40
Ikke-bygning							
Trafikknudepunkter	17	(1,3)	-	-	1	(3,8)	18
Øvrige udendørs	8	(0,6)	-	-	1	(3,8)	9
Total	1.261		306		26		1.593

Kilde: ODIN. På grund af små tal i nogle kategorier skal %-andel tages med forbehold, ligesom afrundinger kan gøre, at kolonne-% afviger fra 100 %.

Halvdelen (49,6 %) af alle aktiverede alarmtryk skete fra 254 adresser (24,0 %), mens de øvrige 803 adresser kun havde en alarmering hver fra et aktiveret alarmtryk i 2016. Som det fremgår af tabel 2, havde seks adresser hver 13 eller flere alarmeringer fra aktiverede alarmtryk i 2016, og resulterede dermed sammenlagt i 122 udrykninger. Blandt de 122 udrykninger var der én reel alarm, mens cirka hver tredje alarm var kategoriseret som falsk. På de seks hyppigste alarmadresser ligger tre døgninstitutioner, to asylcentre og et trafikknudepunkt.

ANVENDELSESKATEGORIER

Bygningsreglementet (afsnit 5.1.1) inddeler bygningsafsnit i seks anvendelseskategorier:

1: Dagophold for personer med kendskab til flugtveje og som er i stand til ved egen hjælp at bringe sig i sikkerhed, fx kontorer og industri.

2: Dagophold med få personer pr. rum, hvor personerne ikke nødvendigvis har kendskab til flugtveje, men ved egen hjælp kan bringe sig i sikkerhed, fx skoler og dagcentre.

3: Dagophold for mange personer, hvor personerne ikke nødvendigvis har kendskab til flugtveje, men ved egen hjælp kan bringe sig i sikkerhed, fx butikker, restauranter og forsamlingslokaler.

4: Natophold, hvor personerne har kendskab til flugtveje og ved egen hjælp kan bringe sig i sikkerhed, fx etageboliger og ungdomsboliger.

5: Natophold, hvor personerne ikke har kendskab til flugtveje, men ved egen hjælp kan bringe sig i sikkerhed, fx hoteller, kroer og vandrerhjem.

6: Dag- og evt. natophold, hvor personerne ikke ved egen hjælp kan bringe sig i sikkerhed, fx hospitaler, plejehjem og børneinstitutioner.

Tabel 2 Udrykninger fordelt på adresser, 2016

Årligt antal udrykninger til adressen pga. alarmtryk	Antal adresser med det pågældende antal udrykninger	Udrykninger i alt
35	1	35
26	1	26
20	1	20
15	1	15
13	2	26
9	1	9
8	1	8
7	3	21
6	11	66
5	6	30
4	19	76
3	44	132
2	163	326
1	803	803
Total	-	1.057

Kilde: ODIN

FAKTA OM DATA

Tallene i analysen er opgjort pr. 5. juli og 9. august 2017 ved udtræk fra Redningsberedskabets Statistikbank.

Analysen inkluderer godkendte standard-kommunale rapporter. Efter aftale er der for et beredskab medtaget kladde rapporter og for et andet beredskab er udrykninger til alarmtryk identificeret ved søgning i beskrivelsesfeltet.

Hvorfor aktiveres alarmtryk ved blinde og falske alarmer?

Ved gennemlæsning af beskrivelsesfelterne i ODIN for udrykninger til falske og blinde alarmer forårsaget af aktiverede alarmtryk, tegner der sig et billede af, at en del blinde alarmer skyldes påkørsel/stød med fx rengøringsvogne, madvogne, rulleborde eller gaffeltrucks, leg/boldspil eller ting/personer, der rammer alarmtrykket, som fx kørestole, døre, bagage, koste og stiger.

Derudover beskrives en del tilfælde, hvor alarmtryk bliver forvekslet med lyskontakter eller tryk til aktivering af døre/porte. Denne type forveksling ses i særligt grad på plejehjem. Det fremgår ikke af datagrundlaget, hvorvidt alarmtrykkene havde beskyttelsesdæksel, der skal løftes, for at aktivere alarmtrykket.

Endelig aktiveres nogle alarmer som følge af fejl på ABA-anlægget/ alarmtrykket eller i forbindelse med service eller test uden frakobling af grupper. Alarmtryk bliver i et mindre antal tilfælde aktiveret i forbindelse med øvelser, som redningsberedskabet ikke er adviseret om, og hvor ABA-anlægget ikke er frakoblet.

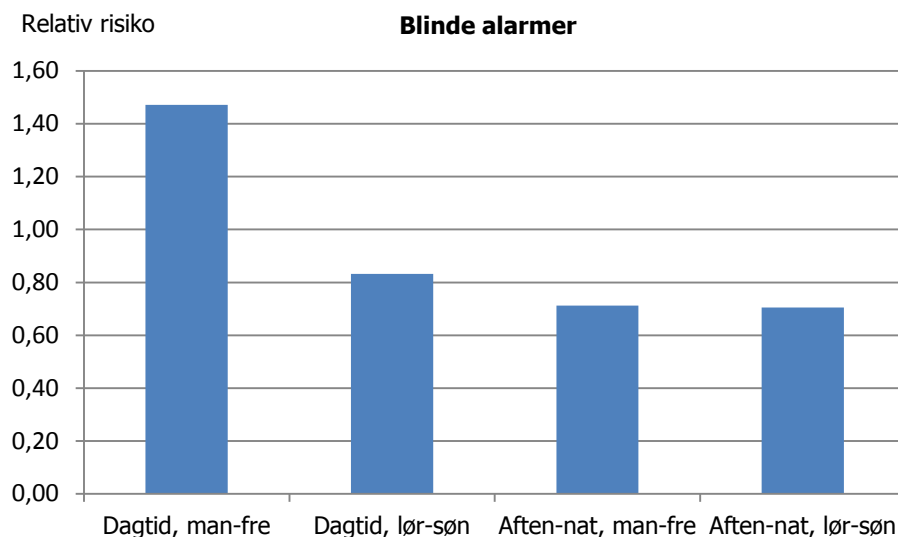
Falske alarmer bliver overvejende forårsaget af børn og vrede/ophidsede borgere. I en række tilfælde bliver personen ikke identificeret.

Hvornår aktiveres alarmtryk?

At mange af de blinde alarmer tilsyneladende skyldes uopmærksomhed ved arbejde eller leg stemmer godt overens med, at over halvdelen (52,6 %) af de blinde alarmer fra alarmtryk finder sted på hverdage i dagtimerne fra kl. 6-18.

I figur 2 vises den relative risiko for udrykning til aktiverede alarmtryk ved blinde alarmer. Hvis udrykningerne til alarmtryk er ligeligt fordelt på døgnets timer og ugens dage er den relative risiko 1. Ved en relativ risiko større end 1, er der således tale om en øget forekomst i forhold til den teoretiske risiko i det pågældende tidsrum. I figur 2 ses en øget relativ risiko for blinde alarmer forårsaget af aktiverede alarmtryk i dagtimer på hverdage.

Figur 2 Relativ risiko fordelt på dage og tidsintervaller, blinde alarmer 2016

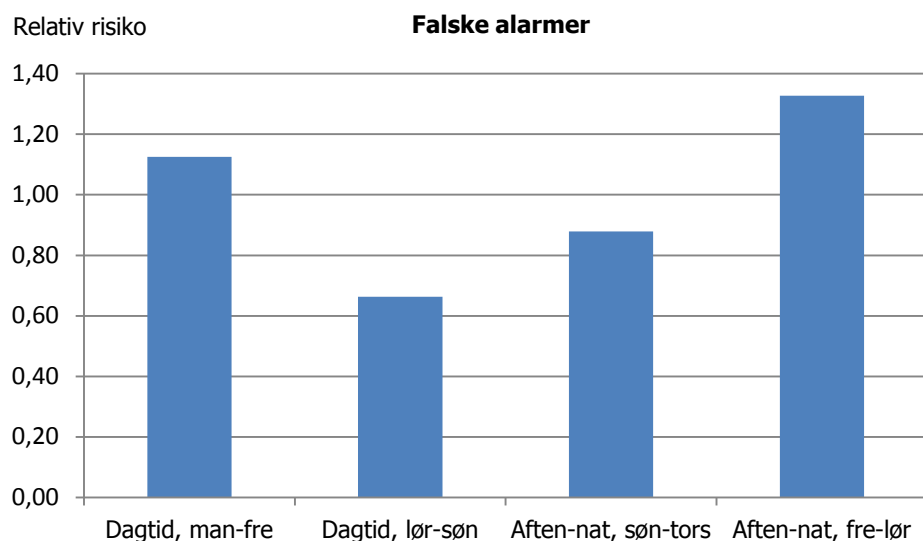

Kilde: ODIN. Dagtid er kl. 06-18. Aften-nat er kl. 18-06 og inkluderer natten efter den pågældende ugedag.

Hvor blinde alarmer afgives i god tro uden ond hensigt forholder det sig anderledes med falske alarmer, som afgives som en bevidst handling/i ond tro. Udover afgivelse af falske alarmer fra vrede/ophidsede borgere, kan man forestille sig en øget relativ risiko for falske alarmer på tidspunkter med øget alkoholindtag. Beredskabsstyrelsen har derfor til analysen af falske alarmer set særskilt på den relative risiko aften/nat efter fredag og lørdag (figur 3).

Den relative risiko på disse tidspunkter er forøget og kan således støtte hypotesen om, at aktivering af alarmtryk kan være knyttet til alkoholindtag. Derudover ses en øget forekomst af falske alarmer i dagtimerne på hverdage, hvilket stemmer godt overens med den høje andel af falske alarmer fra skoler, jf. tabel 1.

Figur 3 Relativ risiko fordelt på dage og tidsintervaller, falske alarmer 2016

Kilde: ODIN. Dagtid er kl. 06-18. Aften-nat er kl. 18-06 og inkluderer natten efter den pågældende ugedag.

De fredeligste timer i forhold til alarmtryk er kl. 00-06, hvor 14,9 % af alle alarmer fra alarmtryk bliver afgivet. I dette tidsrum er der dog samtidig marginalt flere reelle alarmer end i de øvrige tidsintervaller (jf. tabel 3).

Tabel 3 Alarmtyper fordelt på tidsintervaller, 2016

Tidspunkt	Alarmtype						Total	
	Blind alarm		Falsk alarm		Reel alarm		n=	(%)
	n=	(%)	n=	(%)	n=	(%)	n=	(%)
Kl. 00-06	163	(12,9)	68	(22,2)	7	(26,9)	238	(14,9)
Kl. 06-12	351	(27,8)	56	(18,3)	7	(26,9)	414	(26,0)
Kl. 12-18	462	(36,6)	96	(31,4)	7	(26,9)	565	(35,5)
Kl. 18-24	285	(22,6)	86	(28,1)	5	(19,2)	376	(23,6)
Total	1.261		306		26		1.593	

Kilde: ODIN

Har alarmtryk effekt?

Alarmering via et alarmtryk kan foregå en smule hurtigere end alarmering ved opringning til 1-1-2, hvis det er placeret i nærheden af hændelsen. Hvis alarmtrykket imidlertid er placeret et stykke fra hændelsen, må man formode, at alarmeringen kan være langsommere i forhold til opringning til 1-1-2. Beredskabsstyrelsen har på denne baggrund undersøgt brandstørrelsen på 21 brande alarmeret ved alarmtryk (cases) og sammenholdt disse med 42 andre brande, hvor der blev alarmeret ved opringning til 1-1-2 (kontroller). Kontrollerne blev matchet til cases på anvendelseskategorier og tid på året. I tabel 4 ses brandstørrelse for de to kategorier efter eksklusion af udrykninger, hvor opgaven var løst før ankomst.

Tabel 4 Brandstørrelse ved alarmering fra hhv. alarmtryk og opringning, 2016

Alarmering	Brandstørrelse		Total
	Småredskaber/1 HT/andet rør	2 eller flere HT /andre rør	
Alarmtryk	12	5	17
Opringning 112	24	11	35
I alt	36	16	52

Kilde: ODIN

Ved statistisk analyse af såkaldte Odd Ratios (OR) kan der ikke påvises en signifikant forskel i brandstørrelse mellem alarmering ved alarmtryk og opringning til 1-1-2 (OR 1,1, 95%-konfidensinterval 0,3-3,9). Dette kan skyldes, at de fleste mennesker i dag (til forskel fra ved alarmtrykkets indførelse i 1977) ofte har en mobiltelefon ved hånden, og dermed adgang til hurtig 1-1-2-alarmering. Parallelt hertil var der ikke signifikant forskel i brandforløb ved ankomst, idet der kun var røg (modsat flammer/overtænding) ved 7 af 13 reelle brande alarmeret med alarmtryk mod 17 af 29 kontroller alarmeret med 1-1-2 opringning (OR 0,8, 95% konfidensinterval 0,2-3,1). Brande slukket før ankomst eller uden oplysninger er ekskluderet fra analysen. Der er således ikke tegn på, at alarmering ved hjælp af alarmtryk giver mindre brande.

På 25 af de 26 adresser, hvorfra der kom reelle alarmer, fandtes tillige detektorer koblet til ABA-centralen. Én udrykningsrapport kunne ikke endeligt evalueres. Sikkerhedsbranchen har oplyst, at det er en absolut undtagelse, hvis alarmtryk opsættes uden samtidig opsætning af detektorer.

Ved alarmering via alarmtryk er meldingsadressen som udgangspunkt korrekt, mens der ved telefonisk alarmering kan være tvivl om adressen eller den kan blive angivet/opfattet forkert. Denne usikkerhed kan mindskes ved brug af 112 app'en, der fremsender anmelderens placering baseret på GPS-koordinater til alarmcentralerne. Der blev ikke identificeret markante afvigelser i præcisionen af meldingsadressen ved analyse af de 26 reelle brande sammenlignet med de tidligere omtalte kontroller¹: Kun i et enkelt tilfælde blev en mindre unøjagtighed i meldingsadressen fundet, idet husnummeret var korrekt, men bogstavet var forkert.

Der er ligeledes ikke påvist nogen markant forskel i responstiden fra redningsberedskaberne, idet responstiden på de reelle alarmer fra alarmtryk var 8:51 minutter, mens landsdækkende responstider for alle reelle alarmer var 8:58 minutter. Der er de seneste år kommet nye metoder til ekstern alarmering fx mobiltelefoner og 112-appen, og til intern varsling, fx app-, sms-, og PC-varsling.

Ressourceforbrug ved udrykning til aktiveret alarmtryk

I 2013 gennemførte en arbejdsgruppe nedsat af Beredskabsstyrelsen en alarmanalyse, der pegede på en række samfundsmæssige u hensigtsmæssigheder ved et højt antal blinde alarmer, herunder u hensigtsmæssigt ressourceforbrug i redningsberedskabet.

¹ Én kontrol blev ekskluderet fra sammenligningen pga. utilstrækkelig information

Ser man på de 1.567 udrykninger til blinde og falske alarmer fra alarmtryk blev der gennemsnitligt anvendt 3:29 mandetimer pr. udrykning. Dette indikerer, at der på landsplan anvendes i størrelsesordenen 5.468 timer årligt på udrykninger til blinde og falske alarmer som følge af aktiverede alarmtryk. Hertil kommer, at deltidsbrandmænd ofte aflønnes for mindst 2 timer, hvorfor der, i forhold til løntimer, formentligt er tale om et underestimat.

Samtidig var den gennemsnitlige bemanning på udrykninger til blinde eller falske alarmer pga. aktiverede alarmtryk i 2016 7,2 personer, dog med stor variation fra 1 person til 18 personer.

Såfremt redningsberedskabernes omkostninger ved udrykning til alarmer fra alarmtryk er sammenlignelig med udrykning til blinde ABA-alarmer, udgør redningsberedskabernes omkostninger ved udrykning til blinde og falske alarmer fra aktiverede alarmtryk i størrelsesordenen 8 mio. kr. om året.²

² Baseret på standardgebyret på 5.195 kr. i 2016 for udrykning til blinde alarmer fra automatisk brandalarmanlæg

Sammenfatning

- Der blev kørt udrykningskørsel til aktiverede alarmtryk 1.593 gange i 2016. Kun 1,6 % af alarmerne fra aktiverede alarmtryk skyldtes en reel alarm på grund af brand eller overhængende fare for brand.
- Reelle alarmer var primært fra industri- og lagerbygninger, institutioner for fysisk og psykisk handicappede og misbrugere samt plejehjem, ældreboliger og beskyttede boliger. Der var ingen reelle alarmer fra skoler.
- Falske alarmer var overvejende fra skoler og fritidshjem samt asylcentre. Falske alarmer blev primært afsendt i dagtiden på hverdage samt fredag-lørdag aften og nætterne herefter.
- Blinde alarmer var primært fra industri og lager, skoler og fritidshjem samt plejehjem, ældreboliger og beskyttede boliger og der var en øget hyppighed i dagtimerne på hverdage. Blandt årsagerne var stød/beskadigelse, forveksling med tryk til aktivering af døre/porte samt tekniske årsager.
- Knap en fjerdedel af de adresser, der blev kørt til i 2016, stod for næsten halvdelen af alle alarmer. Seks adresser havde 13-35 udrykninger i 2016 og stod for 7,7 % af udrykningerne til aktiverede alarmtryk.
- Denne analyse fandt hverken forskel i brandstørrelse eller responstid og kun ubetydelig unøjagtighed i en enkelt meldingsadresse ved sammenligning af alarmtryk og 1-1-2 opringning.
- Redningsberedskabet anvendte gennemsnitligt 7,2 personer pr. udrykning til aktiveret alarmtryk i 2016 og i alt 3 mandetimer og 29 minutter i gennemsnit ved udrykning til blinde og falske alarmer. Redningsberedskabernes omkostninger til udrykning til blinde og falske alarmer fra aktiverede alarmtryk er i størrelsesordenen 8 mio. kr.

Anbefalinger

Redningsberedskabet kører meget forgæves. I 2016 var antallet af udrykninger til blinde eller falske alarmer godt 18.000, hvoraf knapt 1.600 skyldtes aktivering af alarmtryk. Analysen viser, at de meget få tilfælde, hvor alarmeringer via alarmtryk er reelle alarmer til brand, ikke håndteres hurtigere end andre, tilsvarende hændelser, hvor redningsberedskabet er alarmeret telefonisk fra eksempelvis enten en borgers mobiltelefon på stedet eller fra aktiveringen af et automatisk brandalarmanlæg. Anvendelse af alarmtryk til alarmering giver ligeledes ikke mulighed for supplerende meldinger om situationen eller behov for eksempelvis præhospital bistand.

På baggrund af analysens resultater og den unødige belastning af redningsberedskabet vurderer Beredskabsstyrelsen derfor, at der er behov for at sætte fokus på at reducere brugen af alarmtryk. Det er

HVIS DU VIL VIDE MERE

På www.brs.dk under menupunktet "Viden" findes mere information om Beredskabsstyrelsens analyser og statistikker, herunder redningsberedskabets statistikbank, statistikbank.brs.dk.

KONTAKT

Spørgsmål knyttet til analysen kan rettes til Center for Viden og Analyse: Tlf: 4590 6000 eller E-mail: via@brs.dk

således styrelsens vurdering, at der er et stort potentiale for at nedbringe redningsberedskabets unødvendige kørsler ved i sin yderste konsekvens af fjerne eller deaktivere de installerede alarmtryk, og det er styrelsens vurdering, at det i langt de fleste tilfælde er fagligt forsvarligt.

Analysen giver ikke belæg for, at Beredskabsstyrelsen kan anbefale, at alle alarmtryk fjernes. Alarmtryk kan fortsat have sin berettigelse på specifikke steder, eksempelvis visse brandfarlige virksomheder, evakueringstunge bygninger, områder med begrænset eller manglende mulighed for alarmering med fx fastnet eller mobiltelefon og på støjende steder, hvor det kan være vanskeligt at føre en samtale med alarmcentralen.

Der kan samlet set peges på følgende:

- Beredskabsstyrelsen opfordrer til tilbageholdenhed med opsætning af nye alarmtryk i forbindelse med frivillige anlæg.
- Virksomheder og institutioner opfordres til at sikre, at eksisterende alarmtryk fra lovpligtige anlæg og fra frivillige anlæg, som ønskes bibeholdt, som minimum udstyres med beskyttelsesdæksel, således at blinde alarmer fra stød/beskadigelse reduceres.
- Virksomheder og institutioner, hvorfra der er afsendt blinde eller falske alarmer fra aktiverede alarmtryk, opfordres til at vurdere, hvordan alarmerne bedst nedbringes, herunder alternative placeringer eller egentlig nedtagning, såfremt det er muligt inden for den eksisterende lovgivning.
- På baggrund af dialog mellem Beredskabsstyrelsen og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen oplyser sidstnævnte, at elementer af denne analyse vil indgå som opmærksomhedspunkter i en af de kommende vejledninger til brandkravene i Bygningsreglement 2018.

BILAG 1

Kategorisering af alarmtyper

Når redningsberedskaberne registrerer en hændelse i ODIN, kategoriserer de samtidig alarmen som enten reel, blind eller falsk.

Gennemlæsning af beskrivelsesfelterne i ODIN indikerer, at det kan være vanskeligt at vurdere, hvorvidt der er tale om en blind eller falsk alarm, jf. eksempler i tabel 5. Ved klassificering af alarmer som blinde eller falske, indgår en vurdering af, om alarmen er afgivet utilsigtet eller i god tro - eller i ond tro som en bevidst handling.

Tabel 5 Eksempler på kategorisering af blinde og falske alarmer, 2016

Tekst i beskrivelsesfelt	Kategorisering	
	ODIN	Beredskabsstyrelsen
Tekniker på stedet som oplyser, at han har bedt om at anlægget blev sat i service, hvilket han også havde fået bekræftet.	Falsk alarm	Blind alarm
Alarmtryk aktiveret af palle, der væltede under transport på gaffeltruck.	Falsk alarm	Blind alarm
Brandtryk taget af nogle drenge, som var blevet bortvist fra hallen.	Blind alarm	Falsk alarm
Brandtryk aktiveret af beboer på centret uden årsag. Politi tilkaldt mhp. at sikre fingeraftryk.	Blind alarm	Falsk alarm

Kilde: ODIN

Analysen har derfor indledningsvist valideret kategoriseringen af alarmtyper ved at vurdere dem i forhold til Beredskabsstyrelsens notat om blinde, falske og reelle alarmer.

For at sikre stringens er der truffet en række overordnede beslutninger, som er anvendt med mindre der forelå andre konkrete oplysninger: Børn i vuggestuer og børnehaver er for små til ved en bevidst handling at forårsage falske alarmer, hvorimod skolebørn vurderes at være store nok til at forstå konsekvensen af at aktivere et alarmtryk. Personer på plejehjem (plejehjem, døgninstitutioner mv.) vurderes ikke at være bevidst om konsekvensen, hvorfor de som udgangspunkt klassificeres som blinde, med mindre beskrivelsen i ODIN indikerer det modsatte.

Tabel 6 Overensstemmelse mellem ODIN og BRS kategorisering af alarmer, 2016

Alarmtype	Beredskabsstyrelsens kategorisering			
	Blind	Falsk	Reel	Total
ODIN kategorisering				
Blind	1.132	45	-	1.177
Falsk	107	256	-	363
Reel	22	5	26	53
Total	1.261	306	26	1.593

Kilde: ODIN

NOTAT

[Notat om blinde, falske og reelle alarmer](#), Beredskabsstyrelsen april 2011.

Som det fremgår af ovenstående tabel 6, findes der imidlertid mindst overensstemmelse i kategoriseringen af reelle alarmer. En gennemgang af de i alt 53 reelle alarmer i ODIN antyder, at der i 27 tilfælde er sket en fejlindtastning ved rapportering. Dette er bl.a. vurderet på baggrund af den rapporterede indsats, de udførte opgaver samt kommentarer i beskrivelsesfeltet, som fx *'brandtryk aktiveret ved fejl'* eller *'ingen ild, brandtryk af dement'*.

Ser man på alle kategoriseringerne er der relativt stor uoverensstemmelse mellem kategoriseringen i ODIN og kategoriseringen foretaget på baggrund af Beredskabsstyrelsens notat, i alt 179 alarmer (11,2 %). På baggrund af informationerne i beskrivelsesfeltet vurderes det, at uoverensstemmelserne ikke primært skyldes fejltastninger, men snarere en vis uklarhed omkring forskellen på blinde og falske alarmer som eksemplerne i tabel 5 illustrerer.

I de tilfælde hvor Beredskabsstyrelsen har foretaget en omkategorisering af alarmtypen, er alarmtypen på den enkelte udrykning samtidig ændret i ODIN-rapporten.